การแก้ไขเวลา: ความเป็นไปไม่ได้โดยโครงสร้าง

โดย S.Phuyong

29 พ.ค. พ.ศ. 2568

แรงบันดาลใจ

ข้าพเจ้าเคยตั้งคำถามกับเวลา เช่นเดียวกับคนส่วนใหญ่ หากกลับไปเปลี่ยนบางสิ่งได้ ชีวิตจะดีขึ้นไหม? หากไม่พูดคำนั้นในวันนั้น หากไม่เลือกคนนั้น หากไม่เดินทางเส้นทางนั้น จะมี "ข้าพเจ้าคนใหม่" หรือไม่? เราถูกครอบงำด้วยความรู้สึกผิด ความเสียใจ ความอยากย้อนกลับไปแก้ไขสิ่งที่ “ผิดพลาด” ในอดีต แต่น่าแปลก ไม่ว่าใครจะจินตนาการถึงการย้อนเวลาอย่างไร สิ่งหนึ่งที่คล้ายกันเสมอคือ ทุกคนยังคงมีความทรงจำต่อสิ่งที่อยากแก้ไขอยู่เสมอ ข้าพเจ้าคิดว่า นี่แหละคือคำตอบ หากสิ่งที่เราอยากเปลี่ยน ถูกเปลี่ยนไปจริง "ความอยากเปลี่ยนแปลง" จะไม่เกิดขึ้นแต่ต้น

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าเส้นเวลาไม่ได้แยกออกเป็นหลายเส้นทาง (multiple timelines) แต่มีเพียงเส้นเดียวที่ต่อเนื่องและมั่นคง ความคิดที่ว่าเวลาจะแยกแยะออกเป็นกิ่งก้าน เป็นจินตนาการที่ขัดแย้งกับการที่เรายังสามารถจดจำอดีตได้อย่างสม่ำเสมอ แม้โดยแท้จริงแล้ว ข้าพเจ้ามิได้เชื่อว่า “เวลา” มีอยู่จริงแต่อย่างใด ข้าพเจ้าเชื่อเพียงว่า สิ่งที่มีอยู่คือ “ปัจจุบัน” เท่านั้น อดีตคือความทรงจำที่ถูกรวบรวมไว้โดยจิต อนาคตคือการคาดการณ์ที่มีไว้เพื่อการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตาม เพื่อไม่ให้เนื้อหาในบทนี้เกิดความซับซ้อนเกินควร ข้าพเจ้าจึงขอตัดประเด็นเรื่อง “เวลาไม่มีอยู่จริง” ออกไปก่อน และมุ่งเน้นเฉพาะปัญหาเรื่องการแก้ไขอดีตในเชิงโครงสร้างเท่านั้น เส้นเวลานี้จึงเป็นเส้นเดียวที่ผูกโยงอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และเพราะเป็นเส้นเดียวเท่านั้นที่ความอยากแก้ไขอดีตยังคงมีความหมาย

สมมติฐานพื้นฐาน

1. ความทรงจำคือหลักฐานเดียวของอดีต
2. การต้องการแก้ไขอดีต หมายถึงอดีตนั้นยังคงเกิดขึ้นอยู่ในสายธารของประสบการณ์
3. ถ้าอดีตถูกเปลี่ยนจริง ความทรงจำนั้นย่อมไม่หลงเหลือ
4. หากยังจำได้ แปลว่ายังไม่มีอะไรเปลี่ยน
5. เส้นเวลามีเพียงเส้นเดียว ไม่แยกออกเป็นหลายเส้นเวลา

กฎ 3 ข้อแห่งความอยากที่ย้อนแย้ง

1.หากยังมีความอยากกลับไปแก้ไข แปลว่าเหตุการณ์นั้นยังมิได้ถูกแก้

2.หากเหตุการณ์ถูกแก้ไขไปแล้วจริง ความอยากแก้ไขจะไม่อุบัติขึ้นแต่ต้น

3.เมื่อไม่เกิดความอยากแต่แรกเริ่ม การย้อนกลับไปแก้ไขก็ย่อมไม่บังเกิดเช่นกัน

อธิบายเพิ่มเติม

ความอยาก คือหลักฐานว่าอดีตยังอยู่ หากอดีตถูกลบ ความอยากย่อมดับและเมื่อความอยากไม่เคยเกิด การแก้ไขก็ย่อมไม่มีวันเกิดขึ้น

วาทะสรุป

"หากอดีตถูกเปลี่ยน เราจะไม่มีวันรู้ว่าเคยมีอดีตให้เปลี่ยน"
"สิ่งที่ถูกลบจนหมด ย่อมไม่หลงเหลือแม้แต่ความรู้สึกอยากลบ"
"การอยากเปลี่ยนอดีต คือหลักฐานว่าอดีตยังคงอยู่"
"ถ้ายังจำได้ แปลว่า ยังไม่มีอะไรถูกเปลี่ยนเลยแม้แต่น้อย"
"เส้นเวลานี้มีเพียงเส้นเดียว ที่ผูกโยงเรากับอดีตและความปรารถนาให้แก้ไข"

เชิงอรรถ

ข้อเสนอข้างต้นตั้งอยู่บนหลักโครงสร้างของตรรกะและลำดับเหตุการณ์ตามเส้นเวลาเดียวที่ต่อเนื่อง ไม่เน้นการตีความทางจิตวิทยาหรืออารมณ์ หากเรายอมรับว่าอดีตไม่สามารถถูกแก้ไขได้อย่างแท้จริง การดำรงอยู่ในปัจจุบันย่อมไม่ต้องอาศัยภาพลวงตาของการย้อนกลับ

"ไม่มีใครแก้ไขอดีตได้ แต่ทุกคนสามารถเข้าใจโครงสร้างของมัน และไม่ใช้มันเป็นข้ออ้างในการย้อนกลับ"
S.Phuyong